

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118200234
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7118200234.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: S. nar. XX.XX.XXXX, bytom H., XXX XX Kuzmice, občan SR, v zastúpení Mgr. JUDr. Zoltán Perhács, PhD., advokát, so sídlom Tichá 45, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.327,87 Eur titulom majetkovej ujmy a sumu 18.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznaných súm 1.327,87 Eur titulom majetkovej ujmy a 18.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy, o ktorej konkrétnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.1.2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 1.327,87 Eur titulom majetkovej ujmy a sumu 100.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci spolu s príslušným úrokom z omeškania. Neskôr špecifikoval úrok z omeškania ako 5% z vyššie citovaných súm, ktoré žiadal priznať od podania návrhu, t.j. od 10.1.2018 do zaplatenia. Zároveň žiadal náhradu trov konania.

2. Žalobca označil v návrhu na začatie konania žalovanú Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra SR v prvom rade a Generálnou prokuratúrou SR v druhom rade a žiadal, aby súd rozhodol, kto je v jeho veci podľa zákona orgánom konajúcim v mene štátu. V danom prípade nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie bolo vydané dňa 8.12.2008 a to uznesenie vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 8.12.2008, sp. zn. ČVS: I., ktorým bolo voči nemu vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“). Proti uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca dňa 11.12.2008 podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry (ďalej len „uznesenie prokurátora“) zo dňa 19.12.2008, sp. zn. VII/2 Gv 190/08 - 82 zamietnutá. Dňa 10.2.20102 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu sp. zn. 1Pv 62/12-2. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 26.4.2012, sp. zn. 3T/26/2012 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5.6.2012 pod sp. zn.

1Pv/62/12-26 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5.6.2012 bola uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.12.2012 sp. zn. 4To/61/2012-847 zamietnutá. Dňa 7.10.2014 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov opätovne podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona sp. zn. 1Pv/62/12/8811-105. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 5.3.2015 sp. zn. 1T/42/2014 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov zo dňa 24.3.2015 pod sp. zn. 1Pv 62/12/8811-133 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.12.2015 sp. zn. 8To/31/2015-1442 bolo uznesenie napadnuté prokurátorom zrušené. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014 bol žalobca podľa § 285 písm. a/ Trestného zákona oslobodený spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol trestne stíhaný. Prokurátor proti Rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014 podal sťažnosť. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 13.3.2017 sp. zn. 8To/148/2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014. Rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13.3.2017 sp. zn. 8To/148/2016 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.3.2017. Žalobca ako poškodený podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ako aj nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Listom zo dňa 5.12.2017 sp. zn. VI/4 Gc 154/17/1000-6 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky upovedomila žalobcu, že ním uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojí z dôvodu, že nie sú dané zákonné podmienky na uspokojenie žalobcom uplatňovaných nárokov.

3. Žalobca ďalej dôvodil, že nezákonného rozhodnutia sa orgán verejnej moci dopustil tým, že vydal uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 8.12.2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008. Keďže trestné stíhanie žalobcu sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony boli nezákonné. Oslobodzujúci rozsudok má rovnaké právne účinky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, resp. zastavenie trestného stíhania. Náklady na obhajobu žalobcu v trestnom konaní boli bezprostredne vyvolané nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa PZ - uznesením o vznesení obvinenia a úkony obhajcu v trestnom konaní boli vykonané a cielené na zmenu nezákonného stavu. Nezákonný postup a nezákonné rozhodnutie, vznesenie obvinenia, bolo primárnou príčinou vzniku trov obhajoby v záujme žalobcu a preto náklady takto vynaložené sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. V konaní si žalobca uplatňuje nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá spočíva: v uhradených trovách právneho zastupovania za obhajobu v uvedenej trestnej veci v sume 1.327,87 Eur, ktoré uhradil zo svojho majetku, čím sa o túto sumu reálne zmenšil jeho majetok v príčinnej súvislosti s vedením nezákonného trestného stíhania voči jeho osobe. Žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný od 8.12.2008 do 13.3.2017, teda viac ako 8 rokov (presne 99 mesiacov). Počas tejto doby nespravodlivého trestného stíhania sa musel zúčastňovať na úkonoch prípravného konania tzv. policajného vyšetrovania a po podaní obžaloby aj na konaniach pred súdom, čo u žalobcu zanechalo trvalé následky a spôsobilo mu neopísateľné strehy a psychickú traumu. Každý sa na neho pozeral ako na zločinca z radov colníkov a svojím príbuzným, kamarátom a známym musel a žiaľ i dodnes musí vysvetľovať, že trestne stíhaný bol nezákonne. Dôsledky tohto trestného konania boli v rozsahu, ktoré mali za následok absolútny úpadok kvality profesionálneho, spoločenského, rodinného života žalobcu. Počas trestného stíhania sa ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Napriek právoplatnému oslobodeniu v očiach mnohých ľudí zostane stále zločinom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požaduje žalobca v sume 100.000,- Eur. Iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom, vzhľadom na závažnosť nesprávneho úradného postupu a skutočnosť, že sa nemohol plne pracovne realizovať v rámci svojich schopností a možností. Požadovanú sumu ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch považuje žalobca za primeranú, vzhľadom na skutočnosť, že mu môže byť poskytnutá náprava zo strany štátu jedine poskytnutím finančnej satisfakcie, ktorú žalobca špecifikoval s prihliadnutím na intenzitu zásahu a na obrovské dopady na jeho súkromný, rodinný ako aj profesijný život. Nemajetková ujma spočíva v odškodnení morálnej ujmy za psychické (najmä stres, frustrácia, citová úzkosť, trauma) a fyzické utrpenie, strádanie od začiatku trestného stíhania do jeho ukončenia a poškodenie povesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v spoločenskom, občianskom

a pracovnom postavení, došlo k narušeniu dobrej povesti v občianskej cti žalobcu a opovrhnutiu zo strany jeho okolia, narušeniu kontaktov a kladných vzťahov k tretím osobám. Rovnako došlo k narušeniu vzájomných vzťahov v oblasti rodinného života.

4. Na preukázanie týchto skutočností žalobca predložil a označil nasledovné dôkazy: Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 8.12.2008 sp. zn. ČVS: I., Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 11.12.2008, Uznesenie prokurátora zo dňa 19.12.2008 sp. zn. VII/2 Gv 190/08-82, Obžaloba zo dňa 10.2.2012 sp. zn. 1Pv 62/12-2, Uznesenie zo dňa 26.4.2012 sp. zn. 3T/26/2012, Sťažnosť prokurátora zo dňa 5.6.2012 sp. zn. 1Pv 62/12-26, Uznesenie zo dňa 31.12.2012 sp. zn. 4To 61/2012-847, Obžaloba zo dňa 7.10.2014 sp. zn. 1Pv 62/12/8811-105, Uznesenie zo dňa 5.3.2015 sp. zn. 1T/42/2014, Sťažnosť prokurátora zo dňa 24.3.2015 sp. zn. 1Pv 62/12/8811-133, Uznesenie zo dňa 21.12.2015 sp. zn. 8To/31/2015-1442, Rozsudok zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014, Sťažnosť prokurátora zo dňa 8.9.2016 sp. zn. 1T/42/2014, Uznesenie zo dňa 13.3.2017 sp. zn. 8To/148/2016, Žiadosť zo dňa 2.8.2017, Postúpenie žiadosti zo dňa 8.8.2017 sp. zn. KM -OPS1-P-114/2017, List Generálnej prokuratúry SR zo dňa 16.3.2017 sp. zn. VI/4 Gc 126/17/1000-9, Prijímový pokladničný doklad zo dňa 10.12.2008, Faktúra č. 2017008.

5. Žalovaná sa ku konaniu vyjadrila podaním zo dňa 27.4.2018, kedy uviedla, že v predmetnom súdnom konaní malo zastupovať Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 163/2013-50, uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Poukázala na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Lavrechov proti Českej republike zo dňa 20.06.2013, v ktorom sa uvádza, že „skutočnosť, že bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby, samo o sebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od začiatku inak vadné“. Obdobný právny názor prezentoval i Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 165/2002. V danej veci nie je splnená základná podmienka úspešného uplatnenia náhrady škody a to existencia nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom k tomu neexistuje právny titul pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V predmetnom konaní k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v Trestnom poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo. Orgány činné v trestnom konaní v predmetnom trestnom konaní postupovali prísne v súlade s príslušným procesným predpisom (Trestným poriadkom), ktorý upravuje jednotlivé štádiá trestného konania a s tým súvisiace oprávnenia a povinnosti orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľa PZ a prokurátora). V zmysle v súčasnosti platného a účinného Trestného poriadku vyšetrovateľ alebo poverený príslušník Policajného zboru nemá v prípade, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba (§ 206 ods. 1 Trestného zákona) inú zákonnú možnosť iba vydať uznesenie o vznesení obvinenia, pokiaľ sa nechce sám vystaviť nebezpečenstvu trestného stíhania pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 327 Trestného zákona. Takýto právny titul - nezákonné rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o vznesení obvinenia sa v zákone č. 514/2003 Z. z. nenachádza. Z predloženého príjmového pokladničného dokladu zo dňa 10.12.2008 a ani z faktúry č. 2017008 zo dňa 16.3.2017 nevyplýva, za aké konkrétne úkony právnej služby boli tieto trovy právneho zastupovania žalobcom uhradené a preto žalovaná ponecháva na súd zváženie ich správnosti a účelnosti. V súvislosti s požadovanou výškou nemajetkovej ujmy (100.000,- €) žalovaná uviedla, že v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje sumu cca 24.000,- €. Absencia prechodných ustanovení v zákone č. 412/2012 Z.z., ktorý novelizoval zákon č. 514/2003 Z. z. od 01.01.2013, nemôže mať za následok svojvoľné nerešpektovanie vôle zákonodarcu súdom pri vydaní rozhodnutia v čase účinnosti tejto novely, ktorá je pre rozhodovanie súdov o výškach náhrad nemajetkovej ujmy záväzná. Zákonodarca zdôvodnil predmetnú novelu zákona č. 514/2003 Z. z. potrebou proporcionality, nakoľko vzhľadom na vyvažovanie hodnôt, kde je hodnota ľudského života a zdravia tou najvyššou, je neprimerané poskytovať náhradu nemajetkovej ujmy v rámci ochrany osobnosti vo výrazne vyššej sume, ako je najvyššia prípustná výška odškodnenia priznávaná obetiam násilnej kriminality. Aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) by priznaná finančná náhrada napr. v konaniach o ochranu osobnosti nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám - napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť (ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami - Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko). Podobne sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, keď konštatoval, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach (rozsudok NS

SR, sp. zn. 4Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006). Zavedenie princípu primeranosti k iným formám finančných kompenzácií spolu s ponechaním možnosti prihliadať na osobitosti jednotlivého prípadu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala „spravodlivé zadosťučinenie.“ K potrebe akceptovať pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy limity stanovené judikatúrou ESLP sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 106/2012 z 27. júna 2013 uviedol: „V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo) a má zohľadňovať tak výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo), ako aj výšku náhrad, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo obetiam násilných činov, pričom by bez existencie závažných a dostatočných dôvodov nemala prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Ittalehti a Karhuvaara v. Fínsko).“ Žalovaná poukázala na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a uviedla, že žalobca v súvislosti s trestným konaním nestratil svoje zamestnanie. V závere zdôraznila, že v súdnom trestnom konaní došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby predovšetkým z procesných dôvodov spočívajúcich v tom, zže usvedčujúci obrazovo-zvukový záznam súd vyhodnotil ako nezákonný dôkaz a následne všetky ostatné dôkazy s tým spojené nechal do úvahy. To však neznamená, že žalobca ako aj ostatní spoluobžalovaní sa skutku nedopustili. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

6. Žalovaná na preukázanie svojich tvrdení označila a predložila nasledovné dôkazy: Trestný spis sp. zn. 1T/42/2014 Okresného súdu Trebišov a osobný spis žalobcu, fotokópie rozsudkov iných súdov.

7. V replike zo dňa 20.5.2018 sa žalobca vyjadril k stanovisku žalovanej, kedy zopakoval svoje tvrdenia, ktoré už uviedol v návrhu na začatie konania a ďalej uviedol, že zotrváva na svojom názore, že žalovaným je Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR. K nepreukázaniu existencie nesprávneho úradného postupu žalobcu uvádza, že nesprávny úradný postup orgánov prípravného konania (vyšetrovateľa PZ a dozorujúceho prokurátora) bol potvrdený najmä uznesením vyšetrovateľky inšpekčnej služby zo dňa 13.6.2014, sp. zn. ČVS: SKIS-61/BKOK-V-2014, z ktorého nepochybne vyplýva, že pplk. Ing. Ladislav Brada nebol osobou oprávnenou nazrieť do vyšetrovacieho spisu ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne ČVS:SKIS-130/IS-4-V-2008), čo mimo iného znamená, že sa nemohol oboznámiť s predmetným obrazovo-zvukovým záznamom. Už táto skutočnosť samo o sebe a bez ďalšieho zakladá nezákonnosť a neprípustnosť využitia tohto tzv. videozáznamu pre účely správneho konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Nesprávny úradný postup orgánov prípravného konania - prietahy v konaní konštatoval aj prokurátor generálnej prokuratúry vo svojom liste napríklad zo dňa 3.4.2014, sp. zn. IV/1 GPt 79/14/1000-13. Napokon nesprávny úradný postup orgánov prípravného konania bol vyslovený aj náleze ústavného súdu zo dňa 28.3.2018, sp. zn. I. ÚS 100/2017-67. Žalobca žiadal o pripojenie trestného spisu sp. zn. 1T/42/2014 na Okresnom súde Trebišov. Vo vzťahu k uplatneniu nároku na náhradu skutočnej škody žalobcu na preukázanie svojich tvrdení žiadal pripojiť personálny spis žalobcu ako colníka (pre potreby preukázania profesijnej oblasti), ktorého obsahom je aj rozhodnutie o jeho dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby. Žalobca bol dočasne pozbavený výkonu štátnej služby colníka až do právoplatného skončenia trestného konania, čo zakladá priamy súvis s napadnutým uznesením o vznesení obvinenia resp. s nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci. K dočasnému pozbaveniu výkonu štátnej služby došlo z dôvodov, ktoré sú totožné (identické) s uznesením o vznesení obvinenia resp. s obžalobou. V čase zásahu do osobnostných práv žalobcu horná hranica náhrady nemajetkovej ujmy nebola určená, ale bola ponechaná na úvahe súdu. Preto pre určenie výšky nároku nemajetkovej ujmy nie je možné vychádzať z ustanovenia § 17 ods. 4 účinného od 1.1.2013. Navyše nemožno limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie porovnávaním odškodňovania bolesti či obetí trestných činov, pokiaľ všeobecnému súdu nepatrí právomoc posúdiť takúto zákonnú úpravu z hľadiska spoločenskej spravodlivosti. Právne významným je však i to, že z hľadiska ústavnoprávneho je zodpovednosť štátu v týchto prípadoch konštruovaná ako objektívna absolútna zodpovednosť - štát sa jej nemôže zbaviť.

8. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, výpoveďami účastníkov konania, svedkov a zistil skutkový stav totožný s opisom skutkového stavu žalobcom v bode 2. tohto rozsudku. Nakoľko žalovaná tento skutkový stav nepoprela, súd mal za to, že ide o nesporné tvrdenia a z týchto vychádzal.

9. Žalobca v konaní vypovedal, že do roku 2008 viac ako 10 rokov vykonával funkciu vedúceho zmeny. Už počas jeho pôsobenia vo funkcií sa rozhodol študovať na Právnickej fakulte a zo strany zamestnávateľa v tom čase mu to bolo umožnené. V roku 2008 úspešne ukončil právnické vzdelanie a v decembri bolo voči nemu začaté trestné stíhanie. Riaditeľ Colného úradu podplukovník D. mu oznámil, že pokiaľ by nevidel obrazové, zvukové záznamy, tak by ho ani disciplinárne nemohol stíhať podľa zákona o štátnej službe colníkov. 8 rokov bol postavený mimo službu, potom sa vrátil naspäť a prijali ho ako novoprijatého zamestnanca, pričom mu naznačené, že v žiadnom prípade už ďalej postupovať. Trestné konanie mu veľmi ublížilo, mal svoju prácu rád. Teraz vidí starších kolegov, už majú funkcie aj keď neovládajú predpisy. Počas postavenia mimo službu povinne musel raz mesačne tam chodiť, počul poznámky kolegov, že to je ten korupčný, skorumpovaný, púšťal tovar, ako vedúci zmeny organizoval svojich podriadených, aby prepúšťali tovar, brali úplatky. On tomu nechcel veriť, lebo do toho trestného stíhania zodpovedne pracoval. Čo sa týka osobného, rodinného a spoločenského života, dovtedy bol obľúbený, býva na dedine a tam stratil veľa známych, každý sa otočil voči nemu, aj jeho 87ročná stará mama, lebo to v médiách, aj v kostole farár o nich rozprával. V okolitých dedinách sa ho ľudia tiež stránili. Aj on sa stratil zo spoločenského života, radšej sa utiahol. Takisto to zasiahlo aj jeho synov, pretože ich kamaráti sa o tom rozprávali, trpela fakticky celá rodina. Jeho manželka pracuje v Čiernej nad Tisou ako colná deklarantka a tam boli komentáre, že čo tvoj manžel, aké úplatky. Koľkokrát prišla s plačom domov. Po vznesení obvinenia som bol postavený riaditeľom Colného úradu mimo službu okamžite až do právoplatného skončenia trestného konania. Nič nemohol robiť, musel byť doma a pravidelne sa hlásiť na pracovisko. Mal znížený príjem finančných prostriedkov na 60%, nemohol podnikat' alebo sa inde zamestnať. V tom čase dvaja chlapci študovali, peniaze museli rozdeliť na každý deň. Po opätovnom nástupe do zamestnania v roku 2016 si podal žiadosť o preloženie na iné pracovisko, tá bola zamietnutá bez uvedenia dôvodu. Nadriadení mu naznačili, že čo chce, akú funkciu, aj keď do očí to nikto nepovie. Avšak on je vzdelaním zdatný zastávať určitú vyššiu funkciu. Aj keď na celom Colnom úrade je služobne najstarší, tak sa s ním narába, ako keby tam bol mesiac. Momentálne je len radový zamestnanec, nie som v pozícii vedúceho zmeny.

10. V konaní vypovedala svedkyňa X., ktorá uviedla, že je manželkou žalobcu, vychovávajú dvoch synov. Pracuje v Čiernej nad Tisou v prepravnej železničnej spoločnosti Cargo a neďaleko manžel ako colník vo finančnej správe. Kauza v roku 2008 po zadržaní manžela z korupcie, veľmi zasiahla aj ju, pretože ako colná deklarantka chodí na pracovisko manžela, pozná všetkých jeho kolegov a pre ňu to bolo veľmi stresujúce a ponižujúce, pretože sa zle cítila, vycítila, že ich ohovávajú. Nepríjemné to bolo aj na jej vlastnom pracovisku, kolegyne o tom rozprávali, pretože kauza bola medializovaná a ju to dosť psychicky zasiahlo. Každý o tom rozprával aj u nich v dedine, kde sa všetci vzájomne poznajú. Predtým mali veľa kamarátov, spolu sa navštevovali, potom sa všetci od nich odtiahli, nepozývali ich na grilovačky a oslavy, ohovárali ich, podozrievali, verili tomu, čo sa medializovalo v novinách a v správach. Nakoľko majú dvoch synov, ktorí v tom čase študovali, postihol ich aj finančný problém, pretože ona ako deklarantka zarobí 500,- Eur. Manžel postavený mimo službu mal iba polovičný plat, ťažko im bolo vyžiť a financovať všetky výdavky. Viackrát si museli aj požičať. Vyšetrovanie prebiehalo veľmi dlho 8 rokov. V rodine boli nervózni, psychicky to zle znášali a jej sa to odrazilo aj na zdraví, lebo prekonala infarkt. Manžel sa veľmi zmenil. Predtým bol veselý a bral život voľnejšie, bol priateľský, ale potom sa uzavrel do seba, bol nervózny, negatívny a to vplývalo na celú rodinu. Hoci bol oslobodený a zbavený viny, aj tak sa to nevráti do starých koľají, pretože aj po opätovnom nástupe do práce, sa na neho pozerajú inak. Stále nad ním visí to podozrenie a aj v dedine sa ľudia vracajú k tomu, čo bolo. Ona osobne neverila tomu, čo sa kládlo manželovi za vinu, že by zobral úplatok, pretože mal vyššie ambície, nikdy nemal problémy, chcel sa vzdelávať, tesne pred kauzou skončil aj vysokú školu popri zamestnaní. Stále rozprával doma, že má ambíciu robiť poctivo, svedomito a chcel postúpiť vyššie, ale to sa mu nepodarilo, lebo vznikla tá kauza a ho neprávom obvinili. Ona bola oporou manželovi, avšak bol to psychický stres, neistota, nevedeli, ako to skončí, dlho sa to naťahovalo, boli nešťastní. Aj v ich vzťahu boli kvôli tejto kauze problémy. V súčasnosti niektorí priatelia ostali, ale je ich veľmi málo. Nové priateľské vzťahy sa nevytvárajú. Manžel sa už nevie takto spriatelíť s nikým, neverí nikomu.

11. V konaní vypovedal svedok S. ktorý uviedol, že žalobca je jeho dlhoročný kolega, poznajú sa viac ako 20 rokov. Žalobcu hodnotí ako spoľahlivého, zodpovedného a čestného pracovníka, stále sa vzdelával, študoval zmeny v legislatíve, postupne sa vypracoval až na vedúceho zmeny, ktorá funkcia je zodpovedná, človek musí byť odborne zdatný, manažovať svojich podriadených a spracovávať rozhodnutia, ktoré sú len v jeho kompetencii. Stále mal ambície rásť vyššie, takže prihlásil sa aj na právnickú fakultu, ktorú úspešne ukončil a v roku 2008 bol obvinený a z toho dôvodu bol aj postavený

mimo službu a veľmi sa ho to dotklo. On s ním komunikoval, on si nevedel vysvetliť, ako sa to mohlo stať, že ho ohovárajú, že je skorumpovaný. Za také dlhé obdobie 8 rokov prišiel aj svoj kariérny rast, ktorý mohol byť značne vyšší a tým pádom bol poškodený a samozrejme sa ho to dotklo aj ako človeka. Žalobca v tom čase bol frustrovaný, bol nespokojný, dotklo sa ho to. Spoločných colných akcií sa v tom čase nezúčastňoval. O žalobcovi a ostatných zobraňovaných on sám počul, že boli korumpovaní, brali úplatky. So žalobcom nie sú veľkí priatelia, nenavštevujú sa, ale stretávali sme sa v rámci práce. On osobne neveril tomu, čo sa žalobcovi kládlo za vinu.

12. V konaní vypovedal svedok PO., ktorý uviedol, že žalobca je jeho dlhodobý kolega a kamarát, majú odrobených 25 rokov. Pozná žalobcu ako človeka šikovného, spoľahlivého v robote, odborníka vo svojom fachu, o čom svedčí aj to, že vykonával úlohu vedúceho zmeny. Takisto ho poznali aj jeho starší kolegovia a mali o ňom len dobrú mienku. To všetko sa po roku 2008 zmenilo vďaka tej kauze v Čiernej nad Tisou. Kolegovia ho začali ohovárať, že je to colník, ktorý bral úplatky, korupčník. Aj napriek tomu sa po oslobodení dokázal začleniť, lenže svoj kariérny rast má zabrzdený. Povráva sa o tom. Nadriadení však verejne neprejavili, že má zabrzdený kariérny postup. Bezprostredne svedok nemá poznatky, že by ho vedúci nejakým spôsobom obmedzil v kariérnom postupe, ale je to také nepísané pravidlo, keď sa udiala tá vec, je momentálne takzvané zmrazené. Na začiatku keď sa to prevalilo, bol aj svedok zaskočený, nevedel, kto je čierna ovca. Nakoľko sa tam pozbieralo 30 ľudí dokopy, tak sa to nedelilo, či skutok bol podchytený, či sa zakladal na pravde, zobrali sa plošne ľudia a opätovne ich nikdy nerehabilitoval, nikto sa im ani verejne neospravedlnil. Asi aj v dedine to má dopad na neho, pretože ľudia na to nepozerajú, že bol oslobodený. Na začiatku som v rozpakoch, stránil sa žalobcu, jeho telefóny nezdvíhal, pociťoval ako záťaž sa s ním rozprávať na túto tému. Nebolo mu jasné, či sa priamo podieľal na tom úplatkárstve alebo nie. Asi po roku si upravil názor, a neveril tomu. Následne jeho vzťah k žalobcovi bol už v starých dobrých koľajach, mali aj drobné návštevy, stretávali sa na športových podujatiach, pri futbale, pri folklórnych slávnostiach. Keď hrala ich dedina, tak žalobca išiel pozrieť alebo opačne prišiel svedok.

13. V konaní vypovedal svedok Martin Vincej, ktorý uviedol, že je starostom obce Kuzmice, z ktorej pochádza žalobca. Ľudia v dedine myslia a žijú inakšie ako v mestách a keď sa stane niečo na dedine, tak tie „pletky“ sú a budú. Pozná žalobcu skoro od detstva. Po danom incidente sa žalobca vlastne stiahol komplet do ústrania. V minulosti kandidoval na funkciu starostu obce a vtedy išli také reči, že on pôjde do basy a podobne a teda on neuspel. Tým, že žalobca je colník, tak ľudia si myslia, že on automaticky kradne a to ešte viac, keď to vypuklo a bolo Verejná mienka sa ani časom nenapraví, lebo je úplne ľahko pošpiniť meno, ale potom vrátiť sa naspäť a očistiť to meno je obrovský problém. Pred polrokom po komunálnych voľbách žalobca opäť začal funkcionáriť vo futbalovom klube FK Kuzmice. Povest' žalobcu nebola prekážkou, že sa stal žalobca funkcionárom vo futbalovom klube, nemal to vlastne kto zobrať, tak to zobral žalobca. V tejto pozícii je rešpektovaný. Svedok vedel o probléme manželky žalobcu so srdiečkom. Celkovo žalobcu v dedine nevidno, okrem toho futbalového klubu. Občania v obci majú vedomosť o oslobodení žalobcu. Pletky v dedine šíri väčšinou stredná generácia obyvateľstva. S mladšou generáciou sa žalobca stretáva.

14. V konaní vypovedal svedok S., ktorý uviedol, že je švager žalobcu. Pred rokom 2008 mali dobré vzťahy, navštevovali sa, chodili na spoločné akcie, mal veľa známych. Ako vyšla kauza v Čiernej nad Tisou ohľadom skorumpovaných colníkov najavo, každý vedel, že jeho švager tam robí, začali vyzvedať, vypytovať sa. Keď švager prišiel k nim na návštevu, každý na neho pozeral inými očami, že je skorumpovaný colník, bral úplatky. On sa z toho cítil zle, nepríjemne. Aj keď ho volal, dosť sa bránil, nechcel sa rozprávať, bol podráždený, nervózny. Aj rodinné vzťahy sa u nich narušili. Už sa nestretávali, nechcel k nim chodiť. Aj po oslobodení tie vzťahy už nie sú ako predtým. Bližšia rodina - bratrance, sesternice naňho všelijako zazerajú, všetko sa prerušilo, nevie, či sa to dá naspäť do predchádzajúcich koľají. Žalobcu to poznačilo, zmenil sa, nie je to ten človek, čo bol predtým, pohotový, kamarátsky, plný elánu, pomáhali si, mal záujem pomôcť ľuďom okolo ich rodinných domov, vypomáhali si. Od kedy sa toto stalo, on sa zmenil, stiahol do úzadia, nemá chuť ďalej. Vzťahy ochladli, naštrbili sa, nestretávajú sa toľko. Postrácal aj kamarátov v dedine.

15. V konaní vypovedal svedok S., ktorý uviedol, že je starším synom žalobcu. V období, keď otca obvinili, bol študentom gymnázia v Trebišove. Keďže táto kauza bola medializovaná, tak sa to dostalo aj k jeho kamarátom a začali sa ho vypytovať, či medzi obvinenými aj jeho otec. Bolo mu trápne, že áno, v škole sa to dozvedeli on cítil, že sa o tom bavia. Preto chodil do školy napätý. Keď prišiel zo školy domov, tam bolo tiež veľké napätie medzi otcom a mamou, čo naňho vplývalo, bolo ťažké sa sústrediť

na učenie. Keď išiel po dedine, cítil pohľady ľudí, že pozerajú inak ako predtým. Pretože sa to vlieklo dlhé roky, na otcovi to zanechalo stopy, nie je taký pozitívny a pohodový človek ako bol predtým. Stále to na ňom cítiť, že ho to zasiahlo aj mamu a vplývalo to aj na neho a brata. Keď som sa chcel baviť s otcom o normálnych bežných veciach, bolo to ťažké, otec bol negatívny, nedalo sa s ním baviť a tým pádom za ním často krát ani nešiel. I teraz cítiť, že to na ňom zanechalo stopy, nechce sa o niektorých veciach baviť. On neveril, že sa otec dopustil skutku, ktorý bol kladený za vinu.

16. V konaní vypovedal svedok K., ktorý uviedol, že žalobca je jeho brat, bývajú spoločne v jednej dedine a stretávajú sa na všetkých športových, kultúrnych podujatiach. Dedina je veľmi nábožensky založená, chodia aj do kostola. V tom čase ako sa stala táto udalosť, brat to veľmi zle znášal, na otázky mu nechcel odpovedať. Bolo to medializované. Veľa ľudí sa svedka pýtať, ako sa to stalo, ako sa mu dobre žije, že veľa vecí nakradol, pričom to nebola pravda. Ľudia v dedine sa mu začali vyhýbať. Ich mamka to veľmi zle znášala, psychicky, bola nervózna, podráždená, prekonala srdcový infarkt. V tom čase aj on mal zdravotné problémy. Zanechalo to následky aj na ňom, celkovo na ich súrodencoch, synovcoch a hlavne na jeho švagrinej. On neveril tomu, čo sa bratovi kladlo za vinu a naďalej dobre vychádzajú. Zúčastňujú sa spolu kultúrno-spoločenských akcií, na futbale, na oslavách narodenín, menín.

17. V konaní vypovedal svedok N., ktorý uviedol, že život po tejto udalosti sa zmenil. Predtým žili ako normálna rodina. Potom nastalo veľké napätie a nervozita v rodine. Bolo to badať najmä na otcovi, ktorý sa postupne začal meniť. Predtým to bol človek plný elánu, optimistický, stretával sa s ľuďmi v dedine, na verejných akciách, angažoval sa na nich. Po medializácii kauzy sa dozvedeli o tom všetci, začali ho ohovárať, že nakradol peniaze, čo mu bolo nepríjemné. Takisto to bolo badať aj na nich, prenieslo sa to na ich kamarátov a aj oni si z nich začali uťahovať, bolo to nepríjemné, bolo tam veľké napätie. Otec nemohol nič robiť, tak sa napätie stupňovalo, odzrkadlilo aj na mamke, ktorá vlastne v tom období z toho stresu prekonala infarkt a podľa jeho názoru to bolo z toho stresu. V čase vznesenia obvinenia voči otcovi mal 15 rokov. Otcovo trestné stíhanie ho veľmi zaskočilo. Veril, že to nespravil, že je obvinený neprávom. Ako človek sa menil, bol nervózny, stresujúci a nedalo sa s ním tak úprimnejšie porozprávať.

18. V konaní vypovedal svedok ppl. Mgr., ktorý uviedol, že v roku 2008 bol žalobca - jeho kolega zadržaný, bolo voči nemu vznesené obvinenie, celý súdny proces sa ňahoval nejakých 8,5 roka, následne bolo rozhodnutím príslušného súdu zbavený viny, tak bol zaradený opäť do výkonu štátnej služby. Podľa názoru svedka celý tento proces bol zbytočne prepolitizovaný, bolo to tendenčné, účelové konanie. Veď nakoniec z 26-27 obvinených boli odsúdení asi traja. Väčšina kolegov, či už bývalých, alebo súčasných bola spod obžaloby oslobodená a trestné konanie sa voči ním zastavilo. Po vznesení obvinenia riaditeľ colného úradu vydal rozhodnutie vo vzťahu k žalobcovi o postavení mimo službu. Vedenie najskôr odvolalo vedúcich zmeny a potom ich poverilo do tejto funkcie opäť a to pred vznesením obvinenia. Môj subjektívny názor na to je to, že sa to robí len z jediného dôvodu, ak vedenie colného úradu považuje niekoho za nepríjemného, vždy je ľahšie odvolať takúto osobu z funkcie, keďže má štatút poverenia a nie je ustanovený, alebo vymenovaný do tejto funkcie. Samozrejme keď sa žalobca vrátil do zamestnania, všetci si mysleli, že bude opätovne ustanovený do funkcie vedúceho zmeny, ale keďže poverenie na funkciu zo zákona trvá iba jeden rok a keďže nikde nenašli ustanovenie v zákone, že trestné stíhanie prerušuje nejak túto dobu, nemohol byť ustanovený do tejto funkcie opätovne, napriek tomu, že všetky kvalifikačné predpoklady spĺňa. Oni ho chceli ustanoviť do funkcie vedúceho zmeny, avšak potom zistili, že zákon to neumožňuje, takže je z neho obyčajný referent a túto funkciu vykonáva doposiaľ. Žalobca spĺňa všetky kvalifikačné predpoklady na kariérny postup, ale to však nezakladá právo odvolať niekoho bezdôvodne, aby dal žalobcu na niekoho iného funkciu. Ak je objektívnou skutočnosťou, že momentálne nemajú voľnú funkciu, tak potom existuje objektívna prekážka na to, že žalobca nemôže mať kariérny postup. O prekážke subjektívneho charakteru svedok nevie. Podľa jeho subjektívneho názoru skutočnosť, že žalobca bol v minulosti trestne stíhaný a oslobodený by nemalo byť prekážkou pri jeho kariérnom postupe. On sám neveril, že sa žalobca dopustil skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu.

19. Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „citovaný zákon“), zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

20. Podľa ustanovenia § 1 citovaného zákona, tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

21. Podľa ustanovenia § 2 citovaného zákona, na účely tohto zákona

- a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) orgán verejnej moci je
 - 1. štátny orgán,
 - 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

22. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a 2 citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

23. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

24. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

25. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 a 2 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

26. Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

27. Podľa ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

28. Podľa čl. 46 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

29. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, vykonal vyššie uvedené dôkazy predložené stranami sporu, z týchto vychádzal a následne vec právne vyhodnotil:

30. V predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady škody (majetkovej a nemajetkovej ujmy) spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra zo dňa 8.12.2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, ktorým bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi, ktorý bol obvinený za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona v súbehu so zločinom podielníctva podľa § 20, § 231 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona.

31. Vzhľadom k tomu, že citované rozhodnutie bolo vydané po účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (1.7.2004), vychádzajúc z prechodného ust. § 27 ods. 1 citovaného zákona, súd po právnej stránke predmetnú vec posúdil podľa tohto zákona.

32. Súd sa zaoberal, ktorý z orgánov štátu je oprávnený konať v mene štátu. Vzhľadom na dikciu ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré diferencuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu, sa preto súd primárne zaoberal otázkou, či v danom prípade je orgánom konajúcim v mene štátu Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR alebo Ministerstvo spravodlivosti SR.

33. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2013 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

34. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

35. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

36. Je potrebné uviesť, že citovaná novela zák. č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu k ust. § 4 ods. 1 rieši procesné zastúpenie štátu. Ide teda o procesnoprávny predpis, ktorý sa na konanie spravidla aplikuje v aktuálnom znení, počnúc jeho účinnosťou. Predmetná novela neobsahuje intertemporálne ustanovenia, ktoré slúžia k tomu, aby ozrejmili vzťah novely na konania začaté (a neskončené) pred jej účinnosťou, čo znamená, že súd je povinný aplikovať ustanovenia tejto novely aj na konania, ktoré sa začali pred jej účinnosťou. Na tomto závere nič nemení ani to, že účastník konania podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na inom orgáne, resp. že súd spočiatku konal s iným orgánom, ktorý bol v tom čase orgánom oprávneným podľa zákona konať za štát.

37. Súd sa zaoberal vznesenou námietkou zo strany žalobcu ohľadom ustálenia, ktorý orgán štátu zastupuje Slovenskú republiku, pričom súd dáva do povedomia, že pri rozhodovaní, ktorý orgán zastupuje štát vychádzal z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.10.2015 sp. zn. 8Cdo/289/2014, ktorý uvádza: Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za

škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.

38. Zhrnúc vyššie uvedený chronologický postup v trestnom konaní je zrejmé, že podmienky podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a) a b) citovaného zákona neboli naplnené. Škoda nevznikla v súvislosti s rozhodnutím súdu (písm. a), preto orgánom konajúcim v mene štátu nie je Ministerstvo spravodlivosti. Ministerstvo vnútra by bolo týmto orgánom len vtedy, ak by prokurátor nezamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru a nepodal by obžalobu (písm. b). V danom prípade síce uznesenie o vznesení obvinenia vydal vyšetrovateľ Policajného zboru, avšak prokurátor sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zamietol a podal obžalobu. Vzhľadom na skutočnosť, že kumulatívne nie sú splnené obe podmienky uvedené v ustanovení § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, je zrejmé, že orgánom konajúcim v mene štátu podľa vyššie citovanej novely nie je Ministerstvo spravodlivosti SR, ani Ministerstvo vnútra SR, ale Generálna prokuratúra SR (písm. f).

39. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú:

1. existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci
2. existencia škody a
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

40. Prostredníctvom práv priznaných čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenská republika poskytuje ústavnú záruku, že orgán verejnej moci bude o právach oprávnených osôb rozhodovať v súlade so zákonom a že postup uskutočnený v mene orgánu verejnej moci bude správny. V prípade odklonu od tejto záruky Slovenská republika určuje, že poškodená osoba dostane náhradu za spôsobenú škodu. Účelom základných práv zaručených čl. 46 ods. 3 Ústavy nie je poskytnutie satisfakcie každému, komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom. Základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, aj základné právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom sa vymedzuje a identifikuje so škodou.

41. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezakonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania resp. o oslobodení spod obvinenia sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a túto nemožno odmietnuť len z dôvodu, že rozhodnutie o začatí trestného stíhania bolo zákonné, pretože v tom čase nebol postup orgánov činných v trestnom konaní a neskôr postup súdu v rozpore so zákonom. Súd má za to, že uvedenú situáciu je nutné posudzovať extenzívne nielen v súlade s európskou judikatúrou a zásadami ústavnoprávneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je striktno povinný dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv.

42. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou.

Následne rozhodnutím súdu bol žalobca spod obvinenia oslobodený a preto žalobca všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony považuje za nezákonné.

43. Keďže toto uznesenie o vznesení obvinenia nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, bolo potrebné zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska ust. § 6 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Pri posudzovaní uvedenej otázky treba vziať do úvahy, že po oslobodení spod obžaloby neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to už bezpredmetné. Záporná odpoveď na položenú otázku by nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v citovanom zákone. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Záporná odpoveď by viedla k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú.

44. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods. 1 citovaného zákona.

45. Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Skutočnosť, že nedošlo (resp. objektívne nemohlo dôjsť) k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Zhrnúc uvedené súd konštatoval, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu.

46. Podľa ust. § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

47. Podľa ust. § 17 ods. 2 cit. zák. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

48. Podľa ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

49. Podľa ust. § 17 ods. 4 citovaného zákona, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. 8a)

50. Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená. Ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané) a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných neprimeranou dĺžkou súdneho konania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.

51. Je nepochybné, že trestné stíhanie fyzickej osoby, najmä ak je obvinená zo závažného trestného činu, predstavuje závažný zásah od osobnostných práv fyzickej osoby chránených ustanovením § 11 Obč. zákonníka. Každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymenovaných v článku 10 Listiny základných práv a slobôd a to napriek tomu, že vo všeobecnosti platí, že takéto obmedzenie je legitimované verejným záujmom na ochrane spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Súdna judikatúra už viackrát vyslovila názor, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dôsledky pre osobný život a životný osud jednotlivca. Na tohto je okamihom zastavenia trestného stíhania resp. okamihom oslobodenia spod obžaloby síce potrebné pozerieť ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Trestné stíhanie tak zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a rovnako ako porušenie práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je spôsobilé obmedziť či porušiť právo jednotlivca na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti osobnej cti a dobrej povesti tak, ako je garantované v čl. 10 Listiny.

52. Ľudská dôstojnosť predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému i ústavného poriadku a je možné ju preto považovať za konečný účel právneho poriadku. Tým sa stáva objektívnou ústavnou kategóriou a pôsobí vo vzťahu k ostatným inak nehierarchicky usporiadaným základným právam ako hodnota nadradená a s ohľadom na to je potrebné akýkoľvek zásah či zníženie ľudskej dôstojnosti vnímať ako zásah veľmi závažný a teda ťažko reparovateľný. Ľudská dôstojnosť je totiž hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami, je úplne nenahraditeľná iným statkom a tým menej hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch.

53. V demokratickom a právnom štáte nemôže nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie viac ako osem rokov trestné stíhanie (aj v konaní pred súdom), kedy je takáto osoba vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní (ako osoba podozrivá, či obvinená a či následne obžalovaná z trestného činu), toto sa skončí zastavením trestného stíhania resp. oslobodzujúcim rozsudkom, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po celú uvedenú dobu vystavená stresu, úzkosti a frustrácii, nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy.

54. Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadostučinenia.

55. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru súd zisťoval dokazovaním a posúdil na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie najmä prostredníctvom svedeckých výpovedí.

56. Kritériá, na ktoré súd prihliadal pri určení výšky peňažnej náhrady, sú ustanovené v § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Súd tak prihliada najmä na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného, nepriaznivosť jeho vplyvu na povesť poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné. Je potrebné brať do úvahy aj závažnosť sporu pre účastníka samotného, či išlo o záležitosti osobného stavu alebo rodinnoprávne, prípadne pracovnoprávne.

57. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd v predmetnej veci dospel k nespornému záveru, že v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu na ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti.

58. Zhrnúc vyššie uvedené, súd konštatoval, že v posudzovanej veci sa zníženie spoločenského postavenia žalobcu prejavilo navonok v pochybnostiach širokej verejnosti a kolegov v práci, susedov, priateľov a známych o jeho čestnosti a neúplatnosti, keďže títo uverili v údajné protispoločenské správanie žalobcu, že je skorumpovaný, vo vzniku spoločensky nepríjemných situácií v rodinnom i

spoločenskom živote tým, že po dobu cca ôsmich rokov bol vystavený z dôvodu vedenia trestného konania strachu, stresu, úzkosti, frustrácii, nervozite, psychologickým problémom. V dôsledku všetkých týchto negatívnych reakcií blízkeho či širšieho okolia sa žalobca ocitol v izolácii vo všetkých oblastiach života, žalobca sa utiahol do ústrania a aj ľudia sa stránili kontaktu s ním. On sám sa stal nervóznym, podráždeným, jeho spoločenské a priateľské styky so známymi, kolegami, priateľmi sa výrazne obmedzili. Uvedené malo dopad aj na členov jeho rodiny, manželku a synov, ktorí taktiež počúvali narážky ostatných ľudí, čo im bolo nepríjemné. Žalobca po celú danú dobu bol postavený mimo štátnu službu, čo reálne znamenalo, že nemohol nikam chodiť, raz mesačne sa hlásiť na pracovisku, za tú dobu poberal 60% svojho dovtedajšieho príjmu, čo malo za následok výrazné obmedzenie ich rodinného rozpočtu práve v čase, keď obaja synovia ešte študovali.

59. Súd prihliadol predovšetkým na to, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti, nakoľko bol v rozpore so skutočnosťou označený za páchatel'a protiprávnej činnosti závažného charakteru, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Problematika páchania trestnej činnosti spočívajúcej v zneužívaní právomoci verejného činiteľa a skrátenia dane a poistného, je z dôvodu spoločenskej závažnosti podrobená mimoriadne negatívnej a citlivému spoločenskému vnímaniu. V danom prípade je tento následok o to intenzívnejší, že žalobca žije v malej dedine, kde sa ľudia navzájom dobre poznajú, v prostredí, kde je nízka anonymita, čo znamená, že informácie o žalobcovi neostali len v obmedzenom okruhu rodiny, priateľov či na pracovisku žalobcu, ale osoba žalobcu sa stala objektom posudzovania v okruhu širokej verejnosti. Trestná vec žalobcu teda bola podrobená verejnej mienke a aj keď neskôr bol oslobodený, jeho meno ostalo poškvrnené a množstvo ľudí z rôznych oblastí života, či už verejného, pracovného alebo rodinného, s ním opätovne nenadviazalo až také priateľské kontakty ako predtým.

60. Je nutné zotrvať na názore, že nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku trestného stíhania trvajúceho po dobu 99 mesiacov od vznesenia obvinenia do oslobodzujúceho rozsudku, mala vplyv a následky na jeho osobný, rodinný, profesijný život a tieto je možné odstrániť priznaním zadosťučinenia vo forme finančnej náhrady za splnenia zákonných podmienok a kritérií.

61. Žalobca tvrdil, že významnou skutočnosťou, ktorá výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu, pričom cez médiá sa o tom dozvedela široká verejnosť. Je však nutné poznamenať, že svedkovia vypočutí v konaní sa vyjadrili, že neverili tomu, že sa žalobca dopustil skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu, ale aj napriek tomu minimálne v čase prebiehajúceho trestného stíhania s ním styky obmedzili. Vo vzťahu k medializácii trestnej veci v masovokomunikačných prostriedkoch mal súd za to, že žalobca nepreukázal existenciu bezprostrednej a priamej príčinnej súvislosti s uplatnenou náhradou nemajetkovej ujmy v takom rozsahu, ako sa dožadoval resp. možno hovoriť len o nepriamej súvislosti. Ak mal žalobca za to, že médiá nesprávne, zavádzajúco či klamlivo informujú verejnosť, žalobca mal a mohol žalovať konkrétne médiá.

62. Súd vyhodnocoval aj výpovede svedkov jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti a skutočnosť, že väčšina svedkovia - bývalých priateľov sa otočila žalobcovi chrbtom po prevalení danej kauzy a začatí trestného stíhania, avšak ako vyplynulo z týchto výpovedí po oslobodzujúcom rozsudku žalobca dané kontakty pomaly nadväzuje minimálne v rozsahu kultúrnospoločenských akcií, kedy sa žalobca stal funkcionárom vo futbalovom klube FK Kuzmice a teda uvedený zásah do osobnostných práv žalobcu nie je stály a nezvratný.

63. Žalobca ďalej uvádzal, že v súvislosti s trestným stíhaním a následne súdnym konaním vedeným proti nemu mu vznikli výdavky v podobe úhrady trov právneho zastupovania v sume 1.327,87 Eur, čo predstavuje skutočnú škodu.

64. Vzhľadom na námietku žalovanej súd preskúmal výšku náhrady trov konania s prihliadnutím na účelnosť a hospodárnosť jednotlivých úkonov právnej služby, kedy nebral do úvahy to, že daná suma predstavovala dohodnutú odmenu medzi žalobcom a jeho právnym zástupcom, ale prepočítal odmenu tak, ako by advokátovi prislúchala tarifná odmena za jednotlivé úkony právnej služby. Súd vychádzal z toho, že pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) s prihliadnutím na § 138 písm. h) Trestného zákona účinného v čase začatia poskytovania

právnej služby, t.j. do 14.12.2008 hrozil žalobcovi trest odňatia slobody 4 až 10 rokov. Za použitia § 12 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. v znení do 31.12.2008 (ďalej len „vyhláška“) potom odmena za jeden úkon právnej služby predstavovala 1/8 výpočtového základu, k čomu súd vždy prirátal režijný paušál. Následne súd z pripojeného trestného a vyšetrovacieho spisu zistil konkrétne úkony právnej služby poskytnuté právnym zástupcom žalobcu takto:

1/ č.l. 263: Zápisnica z výsluchu obvineného Jána Sedroviča zo dňa 9.12.2008 od 14,00 hod. do 16,10 hod.

Úkon právnej služby 1/ prebiehal v čase od 14,00 hod. do 16,10 hod., čo podľa § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení do 31.12.2008 (účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom,4) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-655/znenie-20090101>> pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín) predstavuje 2 úkony právnej služby: 2 x 79,00 Eur + 2 x režijný paušál 6,31 Eur.

2/ č.l. 74: Sťažnosť zo dňa 11.12.2008 voči uzneseniu o vznesení obvinenia podaná dňa 15.12.2008, t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v znení do 31.12.2008: 2.380,- Sk/ 79,00 Eur + režijný paušál 190,- Sk/ 6,31 Eur.

3/ č.l. 220: Zápisnica z výsluchu obvineného J. zo dňa 23.4.2009 od 10,30 hod. do 10,40 hod.

4/ č.l. 239: Zápisnica z výsluchu obvineného C. zo dňa 23.4.2009 od 11,55 hod. do 12,00 hod.

5/ č.l. 247: Zápisnica z výsluchu obvineného PO. o dňa 23.4.2009 od 10,00 hod. do 10,10 hod.

6/ č.l. 257: Zápisnica z výsluchu obvinenej Ing. A.j zo dňa 23.4.2009 od 10,50 hod. do 11,30 hod.

7/ č.l. 270: Zápisnica z výsluchu obvineného JG. zo dňa 23.4.2009 od 9,50 hod. do 9,55 hod.

8/ č.l. 280: Zápisnica z výsluchu obvineného V. zo dňa 23.4.2009 od 11,50 hod. do 11,55 hod.

Úkony právnej služby 3/ až 8/ prebiehali v čase od 9,50 hod. do 12,00 hod., čo podľa § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení do 31.5.2009 (účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom,4) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-655/znenie-20090101>> pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín) predstavuje 2 úkony právnej služby: 2 x 86,93 Eur + 2 x režijný paušál 6,95 Eur.

9/ č.l. 690: Záznam o preštudovaní spisu zo dňa 23.4.2010 od 11,00 hod. do 11,55 hod., t.j.

úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení do 31.5.2010: 90,17 Eur + režijný paušál 7,21 Eur.

10/ č.l. 694: Zápisnica z výsluchu obvineného Jána Sedroviča zo dňa 26.4.2010 od 13,00 hod. do 14,40 hod., t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení do 31.5.2010: 90,17 Eur + režijný paušál 7,21 Eur.

11/ č.l. 704: Záznam o preštudovaní spisu zo dňa 30.4.2010 od 13,00 hod. do 13,20 hod., t.j.

úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení do 31.5.2010: 90,17 Eur + režijný paušál 7,21 Eur.

12/ č.l. 1146: Záznam o preštudovaní spisu zo dňa 10.7.2014 od 9,00 hod. do 9,35 hod., t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v znení do 28.2.2017: 100,50 Eur + režijný paušál 8,04 Eur.

13/ č.l. 1205: Záznam o preštudovaní spisu zo dňa 17.7.2014 od 9,20 hod. do 9,40 hod., t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v znení do 28.2.2017: 100,50 Eur + režijný paušál 8,04 Eur.

14/ č.l. 1496: Účasť na hlavnom pojednávaní zo dňa 8.9.2016 od 9,25 hod. do 17,05 hod., t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v znení do 28.2.2017 (účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo na konaní pred súdom alebo iným orgánom,4) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-655/znenie-20130701>> na konaní o dohode o vine a treste, na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny): 2 x 107,25 Eur + režijný paušál 2 x 8,58 Eur.

15/ č.l. 1576: Vyjadrenie zo dňa 8.12.2016, t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky v znení do 28.2.2017: 107,25 Eur + režijný paušál 8,58 Eur.

16/ č.l. 1590: Účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Košiciach zo dňa 13.7.2017 od 8,30 hod. do 9,30 hod., t.j. úkon právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky v znení do 14.6.2019: 110,50 Eur + režijný paušál 8,84 Eur.

Odmena za úkony právnej služby SPOLU = 1.419,74 Eur.

Nakoľko žalobca uhradil právnomu zástupcovi odmenu za poskytnuté právne služby sumu ešte nižšiu vo výške 1.327,87 Eur, možno takto uhradený výdavok posúdiť ako hospodárny a účelný a preto ho súd v konaní aj v celom rozsahu žalobcovi priznal.

65. Príčinná súvislosť je v aplikačnej praxi a právnej teórii pojmovo označovaná rôzne a to ako kauzálna súvislosť, súvislosť príčinná a následku kauzálny nexus. Ide o objektívnu kategóriu vyjadrujúcu vzájomnú súvislosť medzi konaním (alebo javom) a účinkami konania, teda o stav, pri ktorom konaní vyvoláva určité účinky. Ak ide o náhradu škody vyžaduje sa existencia príčinnej súvislosti medzi konaním škodcu vyvolávajúce následok v podobe škody. Vyžaduje sa teda príčinná súvislosť medzi konaním škodcu a škodou. V prípade zodpovednosti za škodu, ktorej predpokladom je protiprávne konanie nestačí, že je daná príčinná súvislosť konania škodcu a škody, ale vyžaduje sa príčinná súvislosť protiprávneho konania a škody (následku). Nestačí preto, ak je daná príčinná súvislosť konania škodcu a škody a konanie škodcu nebolo protiprávne. Ešte zložitejšia situácia pre posúdenie príčinnej súvislosti nastáva v prípade, ak dochádza k reťazeniu súvislosti. Preto nestačí všeobecná úvaha o možných následkoch konania škodcu, teda iba možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi konaním a škodou, ale vyžaduje sa jej nepochybná existencia. Vyžaduje sa, aby išlo o príčinu podstatnú, bez ktorej by ku škode nedošlo. Ak je však viac príčin, ktoré pôsobia súbežne alebo následne, je pre existenciu príčinnej súvislosti nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku škody natoľko prepojený, že už spôsobenie prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku (rozhodnutia vo veci sp.zn. 25Cdo 1462/2003, 25Cdo 818/2005, 25Cdo 2706/2012, R 54/2003 NS ČR, 6Mcd 7/2013 NS SR).

66. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie alebo opomenutie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha, či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by nebola daná. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy obvyklého chodu veci a skúsenosti adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala (rozhodnutie NS ČR 28Cdo 4808/2010).

67. Príčinou škody môže byť len tá okolnosť, bez existencie ktorej by škodný následok nevznikol. Pri tom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide a to o príčinu dôležitú, podstatnú a značnú. Tento záver sa uplatní ako u zodpovednosti subjektívnej, kde príčinou vzniku škody je porušovanie, tak pri zodpovednosti objektívnej, kde príčinou vzniku škody je kvalifikovaná škodová udalosť (rozhodnutie NS ČR 25Cdo 1619/2012).

68. K prerušeniu príčinnej súvislosti dochádza, ak nová okolnosť spôsobila ako výlučná a samostatná príčina, ktorá vyvolala vznik škody bez ohľadu na pôvodnú škodnú udalosť. Ak zostala pôvodná škodová udalosť tou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nedošlo, príčinná súvislosť sa neprerušuje (rozhodnutie NS ČR 25Cdo 4841/2009, R 54/2013).

69. Súd je preto toho názoru, že všetky vyššie uvedené následky predstavujúce majetkovú a nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je tu daný.

70. Ohľadom výšky nemajetkovej ujmy, je potrebné uviesť, že náhrada nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku vedenia trestného konania v zásade vylúčená. Čo znamená, že je možná iba výnimočne, tak ako to má na mysli § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V záujme fungovania spoločnosti je trestné stíhanie vedené v medziach zákona nevyhnutnou súčasťou výkonu verejných právomocí a od každého jednotlivca je dôvodné vyžadovať, aby sa mu v prípade odôvodnenej potreby podrobil. I keď je miera vnímania negatívneho dopadu trestného stíhania vecou vysoko individuálnou, tieto subjektívne rozdiely nezakladajú výnimočnosť odôvodňujúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako bolo uvedené, trestné stíhanie začaté a vedené v súlade so zákonom, a to i keď nevedie k odsúdeniu, je povinný strpieť každý. Nemožno preto v prípade, že neskončí odsúdením, priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch len pre rozdiel v subjektívnom prežívaní trestného stíhania. Mimoriadny význam má v tomto smere prezumpcia nevinu a najmä jej náležité vnímanie; významne obmedzuje negatívny dopad samotného trestného stíhania na povest' a vnímanie stíhanej osoby jej okolím. Ak je napriek tomu obvinený vnímaný okolím negatívne len pre prebiehajúce trestné stíhanie, je to významnou mierou chybou tohto okolia, ktorému nie je princíp prezumpcie nevinu dostatočne vlastný, čo sa odzrkadlilo vo

výpovediach samotných svedkov. Náhrady nemajetkovej ujmy priznávajú „len pre stíhanie nevedúce k odsúdeniu“, pritom osvojovaní si správneho vnímania prezumpcie neviny v spoločnosti sťažujú. S priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa totiž logicky vyjadruje významná ujma, čo samotné vedenie zákonného trestného stíhania byť nemôže pre svoju nevyhnutnosť pre fungovanie spoločnosti. Výnimočnosť prípadu odôvodňujúca priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch preto môže spočívať iba v okolnostiach trestného stíhania.

71. V prejednávanom prípade vyskytujúcou výnimočnou okolnosťou bola dĺžka trvania trestného stíhania 99 mesiacov a s tým spojené vystavenie žalobcu ako stíhanej osoby prirodzeným negatívnym dopadom trestného stíhania. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla a aspoň týmto spôsobom prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Súd má zato, že žalobca preukázal zásah a nepriaznivý dopad v súvislosti s trestným stíhaním v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote. Súd dodáva, že zákonným kritériom pre priznanie nemajetkovej ujmy je konštatovanie, že samotné konštatovanie tejto skutočnosti nie je dostatočným zadostučinením pre poškodeného a zásah je takej intenzity, že poškodenému prináleží náhrada nemajetkovej ujmy, ktorej vznik musí preukázať poškodený, teda žalobca. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby - žalobcu. Je podstatné, v akom rozsahu bola znížená česť, dôstojnosť a postavenie fyzickej osobe práve v súvislosti s vedením trestného stíhania. V prejednávanej veci žalobca neoznačil a nepreukázal existenciu následkov takej intenzity, ktorá by zakladala jeho právo na priznanie peňažnej náhrady takto ním vymedzenej nemajetkovej ujmy v sume 100.000 EUR, keď satisfakcia v peniazoch má byť znakom a prostriedkom nápravy.

72. Okresný súd neaplikoval ust. § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu. V prejednávanom spore súd použil citované ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania označeného nezákonného rozhodnutia, t.j. ku dňu 8.12.2008, aj keď v súčasnej dobe platný zákon č. 514/2003 Z.z. obmedzuje výšku náhrady nemajetkovej ujmy, tak, že nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi, v čase zásahu do osobnostných práv žalobcu horná hranica náhrady nemajetkovej ujmy určená nebola, ale bola ponechaná na úvahu súdu. Určenie výšky nemajetkovej ujmy úvahou súdu však nie je neobmedzené, lebo úvaha súdu musí mať vždy podklad v zistení skutočností, ktoré by umožnili určité kvantitatívne posúdenie základných súvislostí.

73. Aj keď súd nebol viazaný ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, pri priznaní nemajetkovej ujmy, vzhľadom na toho času ustálenú súdnu prax, bolo navyše potrebné prihliadať aj na výšku odškodnenia poskytovanú na základe iných hmotnoprávných predpisov. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Úvaha však nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (pozri R 21/1995, uznesenie NS SR z 12.12.2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011).

74. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). Ohľadom výšky nemajetkovej ujmy, súd považuje za potrebné uviesť, že i keď toto zadostučinenie v peniazoch je predmetom úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k bezdôvodnému obohacovaniu a ktoré by sa v porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach, napríklad ujmy na zdraví či dokonca na živote, bagatelizovať (rozhodnutie NS SR z 27.4.2006 sp. zn. 4Cdo 171/2005).

75. Najvyšší súd SR v uznesení z 24.7.2018 sp. zn. 3Cdo 19/2018 dospel (medziiným) k záveru, že všeobecný súd je povinný určiť primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným

rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

76. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social S. A. v. Portugalsko). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných trestných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Ittalahti a Karhuvaara v. Fínsko).

77. Súd porovnal prípad žalobcu s inými prípadmi, a to napr. rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 21.1.2016 sp. zn. 16C/219/2014, ktorým bola žalovaná (SR) zaviazaná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.420,- €, s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 1 roka, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 9 rokov. Ďalej rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.6.2017 sp. zn. 3Co/266/2015, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou bola žalovanej (SR) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (bývalému prokurátorovi) náhradu nemajetkovej ujmy 33.193,91 € s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 4 mesiacov, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 7 rokov, zároveň žalobca v konaní preukázal zdravotné ťažkosti psychického charakteru, t.j. 6 rokov navštevoval psychiatra a bral lieky.

78. Súd zhrnúc vykonané dokazovanie, posúdil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy a dospel k záveru, že výška peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcovi vo výške 18.000 EUR je primeraná a to najmä s poukazom na odôvodnenie vo vyššie uvedených odsekoch tohto rozsudku, zodpovedá zákonným kritériám podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a nepochybne odzrkadľuje aj najnovší vývoj súčasnej judikatúry. V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

79. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

80. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení do 31.1.2013), výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

81. Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

82. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

83. Žalobca si uplatnil aj príslušenstvo predstavujúce úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovaných súm od dňa podania žaloby do zaplatenia.

84. Ustanovenie § 121 ods. 3 OZ považuje úroky z omeškania za príslušenstvo. Keďže predmetná pohľadávka nemohla v tomto doposiaľ právoplatne neskončenom konaní vzniknúť, nebolo možné žalovanú zaviazat' na zaplatenie úrokov z omeškania. Povinnosť zaplatiť náhradu ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím tejto lehoty plnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Úroky z omeškania teda nemôžu žalobcovi patriť odo dňa podania žaloby na súd, pretože k uvedenému dátumu žalobca nemohol vedieť, či bude žalovaná zaviazaná na zaplatenie akejkoľvek peňažnej pohľadávky alebo nie. Takýto záver vyplýva aj z prevažujúcej súdnej praxe (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/23/2009 zo dňa 25.3.2010, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Co/15/97 zo dňa 24.6.1998, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2012). Vzhľadom na vyššie uvedené žalobu o zaplatenie úroku z omeškania zamietol.

85. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

86. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

87. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

88. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

89. Teória hovorí, že pri priznávaní náhrady trov konania je na prvom mieste zásada úspechu, ktorú je potrebné uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závislé od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. nemožno ho totiž ad absurdum zaťažit' procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Na druhej strane niekedy strany zámerne výšku sporu nadhodnotia, aby napr. odmena advokáta bola čo najvyššia a podobne. Ako prevencia proti uvedenému je potom vhodným riešením rozhodnutie súdu, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech o veci“ (§ 255 CSP).

90. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a čo sa týka časti nároku o zaplatenie nemajetkovej ujmy žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznaných súm 1.327,87 Eur a 18.000,- Eur. Čo sa týka časti nároku o zaplatenie majetkovej ujmy súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o konkrétnej výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením. Vzhľadom na rozsah priznaných súm a formálny postup pri ich vyplácaní Slovenskou republikou, súd uložil žalovanej povinnosť úhrady v lehote dlhšej, t.j. 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).